

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 32 hallituksen esityksestä laiksi vuosilomalain muuttamisesta

Eduskunta on 17 päivänä syyskuuta 1985 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 105 laiksi vuosilomalain muuttamisesta.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 29 päivänä maaliskuuta 1985 sosiaalivaliokuntaan lähettämän ed. Hietalan ym. toivomusaloitteen n:o 526 lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden vuosilomakorvausoikeuden tehostamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavana vanhempi hallitussihteeri Esa Lonka ja nuorempi hallitussihteeri Marjatta Raunila-Härmälä sosiaali- ja terveysministeriöstä, sihteeri Riitta Nordberg Työneuvostosta, varatuomari Johannes Koskinen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, työehtoasiainsihteeri Raila Kangasperko Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitosta, lakimies Pentti Itkonen Akavasta, lakimies Esko T. Aro Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitosta, varatuomari Hannu Rautiainen Suomen Työnantajain Keskusliitosta, varatuomari Juha Sutela Liiketyönantajain Keskusliitosta, lakimies Jari Hellsten Rakennustyöläisten Liitosta ja osastosihteeri Martti Palomäki Liiketyöntekijäin Liitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan alle 14 työpäivää kuukaudessa tekevien työntekijöiden vuosilomaehtuuksien muuttamista paremmin vastaamaan vähintään 14 työpäivää kuukaudessa tekevien vuosilomaehtuuksia. Vuosilomaa oikeuttava palvelusaika määriteltäisiin näissä tapauksissa työtunteina. Lomakorvaus nostettaisiin kahdeksasta ja puolesta prosentista yhteentoista prosenttiin maksetuista palkoista, kun työsuhte on jatkunut vähintään yhden vuoden.

Toivomusaloitteessa n:o 526 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin vuosilomalain määräysten muuttamiseksi siten, että vuosilomakorvausoikeus lyhytaikaisessa työsuhteessa koskisi 12 §:n edellyttämällä tavalla kaikkia lyhytaikaisessa työ-

suhteessa olevia työntekijöitä riippumatta siitä, minkä eläkelain tarkoittamalla alalla he työskentelevät.

Valiokunta ehdottaa 3 §:n 6 momentin sanontaa selvennettäväksi hallituksen esitykseen verrattuna siten, että siinä todetaan pääsääntö, jonka mukaan 5 momenttia ei 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen tarkoittamiin työntekijöihin sovelleta, ja poikkeus tähän sääntöön 5 kohdan soveltamisesta. Laskettaessa mainitun 5 momentin 5 kohdan mukaisia työtunteja tarkoitetaan säännöksessä sopimuksella hallituksen esityksen perustelujen mukaisesti työajasta tehtyä sopimusta, joka mainitaan myös 3 §:n 3 momentin toisessa virkkeessä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan 7 §:n 3 momentin ja 9 §:n 1 momentin sekä vastaavasti ehdotetun 7 §:n 4 momentin mukaisen vuosilomapalkan ja lomakorvauksen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa on ilmennyt ongelmia säännöksen oikeasta sisällöstä. Valiokunnan käsityksen mukaan tulee kyseisessä tapauksessa palkan perusteeseen laskea kaikki ne päivät, jotka asianomaisen lainkohdan mukaan luetaan työssäolo-päivien veroisiksi vuosiloman pituutta määrättäessä, ja palkka maksaa näiltä päiviltä.

Lakiehdotuksen 7, 9 ja 10 §:n mukaan suoritetaan työntekijälle eräissä tapauksissa vuosilomapalkka tai lomakorvaus korotettuna. Koska kyseessä on eräiltä osin vain eräytynyt palkka, ehdottaa valiokunta teknistä korjausta näihin pykäliin.

Valiokunta pitää tärkeänä vuosilomalainsäädännön kokonaisuudistusta. Tätä on varsinkin osa-aikatyötä tekevien kannalta pidettävä kiireellisenä.

Edellä esitetyn perusteella sosiaalivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

vuosilomalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä maaliskuuta 1973 annetun vuosilomalain (272/73) 3 §:n 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 12 §, 13 § ja 16 §:n 2 momentti, sellaisena kuin näistä 16 §:n 2 momentti on 30 päivänä maaliskuuta 1978 annetussa laissa (233/78), sekä

lisätään 3 §:ään uusi 6 momentti ja 7 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Vuosiloman pituus

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Sellaiseen työntekijään, jonka loman pituus määräytyy 3 momentin toisen virkkeen mukaisesti *ei sovelleta 5 momenttia lukuunottamatta sen 5 kohtaa (poist.)*. Työntekijän kalenterikuukauden aikana tekemiksi työtunneiksi lasketaan työtunnit, joina työntekijä on estynyt suorittamasta työtään sopimuksen mukaisesti.

7 §

Vuosilomapalkka

Sellaisen työntekijän, jonka loman pituus määräytyy 3 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan ja jonka palkkaa ei ole sovittu viikolta tai sitä pidemmältä ajalta, vuosilomapalkka on kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuunottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, suoritetaan lomapalkkana yksitoista prosenttia tämän momentin mukaan määräytyvästä *palkasta*.

9 §

Lomakorvaus työsuhteen jatkuessa

Työntekijälle, joka sopimuksen mukaisesti on lomanmääräytymisvuoden aikana työssä niin harvoin päivinä tai niin lyhyen ajan, että hänelle tästä syystä ei kerry ainoatakaan 3 §:n mukaista täyttä lomanmääräytymiskuukautta tai vain osa kalenterikuukausista on täysiä lomanmääräyty-

miskuukausia, suoritetaan, mikäli hän lomanmääräytymisvuoden aikana on ollut työssä yhteensä vähintään 35 tuntia, lomapalkan asemesta lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia hänelle edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta lukuunottamatta hätätyöstä ja lain tai sopimuksen mukaisesta ylityöstä peruspalkan lisäksi maksettavaa korotusta. Sellaiselle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia tämän pykälän mukaan määräytyvästä *palkasta*.

10 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

(1 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Työntekijälle, jota tarkoitetaan 9 §:ssä, suoritetaan työsuhteen päättyessä, jos hän sen aikana on ollut työssä vähintään neljänätoista päivänä tai vähintään 35 tuntia, lomakorvauksena kahdeksan ja puoli prosenttia *hänelle* 9 §:n mukaan määräytyvästä *palkasta* siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomakorvausta. Sellaiselle 9 §:ssä tarkoitetulle työntekijälle, jonka työsuhde on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä keskeytymättä jatkunut vähintään yhden vuoden, suoritetaan lomakorvausta yksitoista prosenttia *hänelle* 9 §:n mukaan määräytyvästä *palkasta* siltä ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomakorvausta.

12, 13 ja 16 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen sosiaalivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että toivomusaloite n:o 526 hylättäisiin.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Halonen ja varapuheenjohtaja S. Mikkola sekä jäsenet Aho-

nen, P. Leppänen, Louvo, Nordman, Paavilainen, Pesola, Rantanen, Skön ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsen Eklund.
